

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമാസമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ കിഷ്കിന്ധാകാണ്ഡേ

॥ ഷട്പഞ്ചാശഃ സർഗഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

|| ഷട്പഞ്ചാശഃ സർഗഃ ||

സമ്പാതേർവാനരാണാം ഭയം തേഷാം മുഖാജ്ഞായുഷോ വധം നിശമ്യ
സമ്പാതേർദുഃഖം സ്വമധോവരോപയിതും തസ്യ വാനരാൻ
പ്രത്യനുനയഃ

ഉപവിഷ്യാന്നു തേ സർവേ
യസ്മിൻ പ്രായം ഗിരിസ്ഥലേ |
ഹരയോ ഗൃധ്രരാജശ്ച
തം ദേശമുപചക്രമേ || 4.56.1 ||

സമ്പാതിർനാമ നാക്ലാ തു
ചിരജീവീ വിഹംഗമഃ |
ഭ്രാതാ ജ്ഞായുഷഃ ശ്രീമാൻ
വിഖ്യാതബലപൗരുഷഃ || 4.56.2 ||

കന്ദരാദിനിഷ്ക്രമ്യ
സ വിന്ധ്യസ്യ മഹാഗിരഃ |
ഉപവിഷ്യാൻ ഹരീൻ ദൃഷ്ട്വാ
ഹൃഷ്ടാത്മാ ഗിരമബ്രവീത് || 4.56.3 ||

വിധിഃ കില നരം ലോകേ
വിധാനേനാനുവർത്തതേ |

യഥായം വിഹിതോ ഭക്ഷ്യ -
ശ്ചിരാൻമഹ്യമുപാഗതഃ || 4.56.4 ||

പരമ്പരാണാം ഭക്ഷിഷ്യേ
വാനരാണാം മൃതം മൃതം |
ഉവാചൈതദ് വചഃ പക്ഷി
താൻ നിരീക്ഷ്യ പ്ലവംഗമാൻ || 4.56.5 ||

തസ്യ തദ് വചനം ശ്രുത്വാ
ഭക്ഷ്യലുബ്ധസ്യ പക്ഷിണഃ |
അംഗദഃ പരമായസ്തോ
ഹനുമന്തമമാബ്രവീത് || 4.56.6 ||

പശ്യ സീതാപദേശേന
സാക്ഷാദ് വൈവസ്വതോ യമഃ |
ഇമം ദേശമനുപ്രാപ്തോ
വാനരാണാം വിപത്തയേ || 4.56.7 ||

രാമസ്യ ന കൃതം കാർയം
ന കൃതം രാജശാസനം |
ഹരീണാമിയമജ്ഞാതാ
വിപത്തിഃ സഹസാസ്ത്രിഗതാ || 4.56.8 ||

വൈദേഹ്യാഃ പ്രിയകാമേന
കൃതം കർമ ജടായുഷാ |
ഗൃധ്രരാജേന യത് തത്ര
ശ്രുതം വസ്തുദശേഷതഃ || 4.56.9 ||

തഥാ സർവാണി ഭൂതാനി
തിർയഗ്യോനിഗതാൻയപി |

പ്രിയം കുർവന്തി രാമസ്യ
ത്യക്ത്യാ പ്രാണാൻ യഥാ വയം ||4.56.10 ||

അന്യോന്യമുപകുർവന്തി
സ്നേഹകാരുണ്യയന്ത്രിതാഃ |
തതസ്സന്യോപകാരാർഥം
ത്യജ്ജതാത്മാനമാത്മാനാ ||4.56.11 ||

പ്രിയം കൃതം ഹി രാമസ്യ
ധർമജ്ഞേന ജടായുഷാ |
രാഘവാർഥേ പരിശ്രാന്താ
വയം സന്ത്യക്തജീവിതാഃ ||4.56.12 ||

കാന്താരാണി പ്രപന്നാഃ സു
ന ച പശ്യാമ മൈമിലീം |
സ സുഖീ ഗൃധ്രരാജസ്തു
രാവണേന ഹതോ രണേ |
മുക്തശ്ച സുഗ്രീവഭയാദ്
ഗതശ്ച പരമാം ഗതിം ||4.56.13 ||

ജടായുഷോ വിനാശേന
രാജേന്താ ദശരഥസ്യ ച |
ഹരണേന ച വൈദേഹ്യാഃ
സംശയം ഹരയോ ഗതാഃ ||4.56.14 ||

രാമലക്ഷ്മണയോർവാസ -
മരൺയേ സഹ സീതയാ |
രാഘവസ്യ ച ബാണേന
വാലിനശ്ച തഥാ വധഃ ||4.56.15 ||

രാമകോപാദശേഷാണാം

രക്ഷസാം ച തഥാ വധം |

കൈകേയോ വരദാനേന

ഇദം ച വികൃതം കൃതം || 4.56.16 ||

തദസുഖമനുകീർത്തിതം വചോ

ഭൂവി പതിതാംശ്ച നിരീക്ഷ്യ വാനരാൻ |

ഭൃശചകിതമതിർമഹാമതിഃ

കൃപണമുദാഹൃതവാൻ സ ഗൃധ്രരാട് || 4.56.17 ||

തത് തു ശ്രുത്വാ തഥാ വാക്യ -

മംഗദസ്യ മുഖോദ്ഗതം |

അബ്രവീദ് വചനം ഗൃധ്ര -

സ്തീക്ഷ്ണതുണ്ഡോ മഹാസ്വനഃ || 4.56.18 ||

കോഽയം ഗിരാ ഘോഷയതി

പ്രാണൈഃ പ്രിയതരസ്യ മേ |

ജടായുഷോ വധം ഭ്രാതൃഃ

കമ്പയന്നിവ മേ മനഃ || 4.56.19 ||

കഥമാസീജനസ്ഥാനേ

യുദ്ധം രാക്ഷസഗൃധ്രയോഃ |

നാമധേയമിദം ഭ്രാതൃ -

ശ്ചിരസ്യാദ്യ മയാ ശ്രുതം || 4.56.20 ||

ഇച്ഛേയം ഗിരിദുർഗാച്ച

ഭവദ്ഭിരവതാരിതും |

യവീയസോ ഗുണഇന്തസ്യ

ശ്ലാഘനീയസ്യ വിക്രമൈഃ || 4.56.21 ||

അതിദീർഘസ്യ കാലസ്യ
 പരിതുഷ്ടോസ്തി കീർത്തനാത് |
 തദിച്ഛേയമഹം ശ്രോതും
 വിനാശം വാനരർഷഭാഃ || 4.56.22 ||

ഭ്രാതൂർജ്ജടായുഷസ്തസ്യ
 ജനസ്ഥാനനിവാസിനഃ |
 തസ്യൈവ ച മമ ഭ്രാതൂഃ
 സഖാ ദശരഥഃ കഥം || 4.56.23 ||

യസ്യ രാമഃ പ്രിയഃ പുത്രോ
 ജ്യേഷ്ഠോ ഗുരുജനപ്രിയഃ |
 സൂർയാംശുദഗ്ധപക്ഷത്യാ -
 ന ശക്നോമി വിസർപിതും |
 ഇച്ഛേയം പർവതാദസ്മാ -
 ദവതർതുമരിന്ദമാഃ || 4.56.24 ||

|| ഇത്യാർഷേ ശ്രീമദ്ഭാമയണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ
 കിഷ്കിന്ധാകാണ്ഡേ ഷട്പഞ്ചാശഃ സർഗഃ ||